

Šioje virtualioje bibliotekoje saugomi skaitmeniniai ištekliai skirti žmonėms, negalintiems skaityti įprasto spausdinto teksto dėl pačių įvairiausių priežasčių. Lietuvos higienos instituto duomenimis, tokių žmonių Lietuvoje yra daugiau nei 0,5 milijono – vadinasi, kiekvienas iš mūsų pažįstame bent vieną potencialų ELVIS lankytoją! Suteikime jiems galimybę tapti ELVIS vartotojais: virtualios bibliotekos ELVIS pristatymas – jau rytoj, rugsėjo 9 d., 11 val., adresu elvis.zoomtv.lt.

Beje, virtualiose ELVIS lentynose – ne tik garsinės knygos ir žurnalai. Čia yra tekstinių leidinių PDF formatu, pradedami kaupti daugiafunkčiai vadovėliai DAISY formatu, skirti disleksiją turintiems moksleiviams. Taip pat rasite ir audiovizualinių kūrinių – tarp jų Lietuvos kino klasika su garsiniu vaizdavimu ar garsiniai spektakliai.

Ilgą knygų klausytojai su ausinėmis ne tik keliauja, bet ir... kepa blynus

„Mano mama – įtakdarė arba influencerė, jei žmonių kalba. Ji jau keli metai skaito garsines knygas per ELVISą ir kartais man meistriškai įsriegia mintį (kaip kokia reklamistė), kad man reikia va, štai čia ir dabar būtent šitą knygą paskaityti, – savo istorija socialiniuose tinkluose dalinasi Rūta. – Pasakoja mama šiandien, kad jau baigia suklausti Markeso „Vienatvę“ („Šimtas metų vienatvės“, – red. past.) ir pacituoja labiausiai patikusias vietas. Pavyzdžiui, taip taikliai šio mėnesio klimatinėms aktualijoms – lijo ketverius metus, vienuolika mėnesių ir dvi dienas. Tai dabar štai, kapituliavau ir vietoje to, kad skaityčiau tai, ką reikia – ieškau, kiek ten tiksliai lijo. Ačiū, mama Vida!“

„Dažna situacija, – šypsosi ELVIS atnaujinimo procesams vadovavusi Erika Buivydienė. – Kadangi virtuali biblioteka ELVIS nuolat pildoma naujausiais profesionalių diktorių ir savanorių įgarsintais leidiniais (per metus įgarsinama beveik 500 pavadinimų knygų ir žurnalų), ELVIS skaitytojai, besirenkantys garsines knygas, dažnai pralenkia skaitančius įprastai. Ilgą knygų klausytojai pasigreitina klausomą knygą ir su ausinėmis ne tik keliauja viešuoju transportu ar mina parko takelius, bet ir tvarkosi namus, kepa blynus ar sūpuoja vaikus.“

Iš viso išleidžiamų knygų srauto įgarsinimui atrenkamos populiariausios, labiausiai perkamos, geriausiai išverstos, įvertintos nominacijomis ir premijomis knygos, todėl ELVIS skaitytojai dažnai greičiau atranda „perliukus“. Taip nutinka ir Kazimierui: „Esu pensijoje, laiko į valias, tai dažnai pralenkiu vaikus su anūkais ir gerą knygą atrandu pirmas.“

Tiesa, artimieji jau turi skaityti įprastinę, spausdintą knygą: nors ELVIS ištekliai visiškai

nemokami, šios virtualios bibliotekos vartotojais gali būti tik žmonės, negalintys skaityti įprasto spausdinto teksto.

Garsinės knygos - galimybė gyventi pilnavertį, o ne susiaurintą gyvenimą

„Tapti ELVIS vartotoju galima ir neišėjus iš namų, – sako ELVIS administratorė Lilija Oleškevič. – Dalis ELVIS išteklių yra laisvos prieigos, tačiau prie daugiau nei 13 tūkstančių pavadinimų leidinių prieigą gausite tik tuomet, kai ELVIS komanda patvirtins registruojantis prisegtą dokumentą, įrodantį, kad negalite skaityti įprasto spausdinto teksto. Tiks neįgaliojo pažymėjimas (tik reikės patikslinti negalios pobūdį), Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos (NDNT) sprendimas dėl neįgalumo lygio, darbingumo lygio arba specialiųjų poreikių lygio nustatymo, šeimos gydytojo ar logopedo pažyma (logopedas gali išduoti pažymą ir suaugusiam disleksiją turinčiam asmeniui!), taip pat – pedagoginės psichologinės tarnybos išvada. Galimi ir kiti dokumentai – paskambinkite mums, jei reikia konsultacijos, nes kiekvieną atvejį vertiname individualiai.“

Tarp ELVIS vartotojų – vaikai, turintys mokymosi ar raidos sutrikimų; asmenys, kuriems rega silpsta dėl amžiaus ar ligos; žmonės, kurie dėl fizinės negalios ar ligos negali laikyti knygos rankose, perversti puslapių, sėdėti; neregiai ar silpnaregiai; taip pat – vaikai ar suaugusieji, turintys skaitymo sutrikimą (disleksiją).

„Virtuali biblioteka ELVIS – garantas, kad turint disleksiją ar kitų skaitymo sutrikimų, neteks atsisveikinti su knyga, – sako Urtė Blažinskaitė, viena iš mokymosi ypatumų centro „Labirintas“ įkūrėjų. – Dalis mūsų užsiėmimų lankančių tėvelių dalinasi situacijomis, kai ketvirtą ar penktą klasę lankančiam mokiniui tenka garsiai skaityti knygą – tam, kad vaikai geriau suprastų ir išsimintų, kartais – tam, kad spėtų knygą perskaityti laiku, iki mokytojų duoto termino. Specifinių mokymosi sutrikimų turintiems vaikams garsinė knyga yra tikras išsigelbėjimas – savarankiškai klausydamasis knygos, vaikas lengviau supranta, ką perskaito, tampa nepriklausomas nuo tėvų ar mokytojų pagalbos, gali diskutuoti apie perkaitytas knygas su bendraklasiais. Svarbiausia – jis gyvena pilnavertį, o ne susiaurintą gyvenimą.“

Kodėl ELVIS - ne kiekvienam?

Kadangi regėjimo, skaitymo ar kitus sutrikimus turintiems asmenims įprastai išleistos knygos ir kiti leidiniai nėra prieinami, įstatymais įtvirtinamos išimtys ir privalomos nuostatos, skirtos mažinti atskirtį. Viena tokių išimčių – kūrinų pritaikymas asmenims, kurie dėl negalios ar sutrikimų negali su jais susipažinti įprastiniais būdais.

Virtualios bibliotekos ELVIS išteklius specialiųjų formatų leidiniais pildo Lietuvos aklujų biblioteka (LAB), kuri, sekdamą analogiškų Skandinavijos šalių bibliotekų pavyzdžiu, iš bibliotekos, įkurtos neregijų informacinėms reikmėms tenkinti, tampa biblioteka, kuriančia specialiųjų formatų leidinius visiems, negalintiems skaityti įprasto spausdinto teksto.

„Knygos pritaikytu formatu parengimas yra sudėtingas, ilgas ir brangus procesas, bet tai yra visuomenės ir kūrėjų indėlis, kad žmonės, negalintys skaityti įprasto spausdinto teksto, galėtų dalyvauti kultūriniame gyvenime kartu su visais“, – sako Erika Buivydienė. – Vienintelė sąlyga, keliama šiai teigiamai diskriminacijai, – kad pritaikyto formato leidiniais gali naudotis tik tie asmenys, kuriems jie skirti. Tad jeigu turi teisę naudotis ELVIS ištekliais, negali jais dalintis, skolinti draugui, artimajam ar kaimynui, šie leidiniai skirti tik tau.“

ELVIS komanda siekia, kad visi galėtų mėgautis skaitymo malonumu

„Virtualioje bibliotekoje ELVIS esančios pritaikytos knygos, leidiniai ir kiti kūriniai be galo reikalingi žmonėms, kurie negali skaityti įprastai. Todėl mūsų siekis ir noras yra, kad Lietuvoje neliktų nei vieno žmogaus, kuriam jo turima negalia ar sutrikimas užkirstų kelią mėgautis skaitymo malonumu ar tobulėti, –sako administratorė Lilija, pasitinkanti naujus ELVIS vartotojus. – Su virtualios bibliotekos ištekliais galite susipažinti surinkę elvis.labiblioteka.lt, o jei turėsite klausimų – drąsiai skambinkite mums 8 667 80 541.“

Gal tarp tų, kuriems garsinė knyga pakeistų gyvenimą, esi tu, tavo draugas, tavo tėvai ar seneliai? O gal garsinė knyga – puiki išeitis tavo vaikui, kuriam sunku skaityti? Rugsėjo 9 d., 11 val., adresu elvis.zoomtv.lt ELVIS kūrėjai pristatys, kaip naudotis virtualia biblioteka, kas ir kaip gali tapti jos vartotoju, kokie skaitmeniniai leidiniai ir formatai rikiuojasi virtualiose ELVIS lentynose.

Įsijunk transliaciją, prisijunk prie augančios ELVIS bendruomenės, pasigarsink knygą!

Virtuali biblioteka ELVIS atnaujinta projekto „MoBiLait“, finansuojamo iš Europos regioninės plėtros fondo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, lėšomis.

